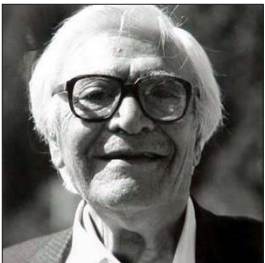

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

زوربای ایرانی؛ مترجم شازده کوچولو

محمد قاضی فرزند میرزا عبدالخالق قاضی ۱۲ مرداد ۱۲۹۲ در شهر مهاباد به دنیا آمد. آموختن زبان فرانسه را در مهاباد نزد حسین حزنی مکریانی آغاز کرد. در سال ۱۳۰۸ با کمک عموی خود میرزا جواد قاضی به تهران آمد و در سال ۱۳۱۵ از دارالفنون در رشته ادبی دیپلم گرفت. در سال ۱۳۱۸ دوره دانشکده حقوق دانشگاه تهران را در رشته قضایی به پایان برد. او در طول این دوران همیشه جزو بهترین شاگردان زبان فرانسه بود.

از ابتدای دهه ۱۳۲۰ با ترجمه اثری کوچک از ویکتور هوگو به نام کلود ولگرد، نخستین قدم را در راه ترجمه برداشت. سال ۱۳۲۹ پس از صرف یک سال‌و نیم وقت برای ترجمه جزیره پنگوئن‌ها اثر آنتول فرانس، به‌تحمّت توانست ناشری برای این کتاب پیدا کند، اما سه سال بعد که اثر ان انتشار یافت، به دلیل شیوایی و موضوع متفاوت کتاب، آنتول فرانس از ردیف نویسندگان بی‌بازار که کتابشان در انبار کتاب‌فروشان در ایران خاک می‌خورد به درآمد. در سال ۱۳۳۳ کتاب شازده کوچولو نوشته سنت اگزوپری را ترجمه کرد که بارها تجدید چاپ شد. محمد قاضی با ترجمه دوره کامل دن کیشوت اثر سروانتس جایزه بهترین ترجمه سال را از دانشگاه تهران دریافت کرد.

او ۵۰ سال ترجمه کرد و نوشت و نتیجه تلاش او ۶۸ اثر اعم از ترجمه ادبی و آثار خود او به زبان فارسی است. قاضی که در مقدمه کتاب زوربای یونانی، خود را «زوربای ایرانی» نامیده، ۲۴ دی ۱۳۷۶ در تهران درگذشت و در زادگاهش مهاباد به خاک سپرده شد.

خودزنی / محیط زیست

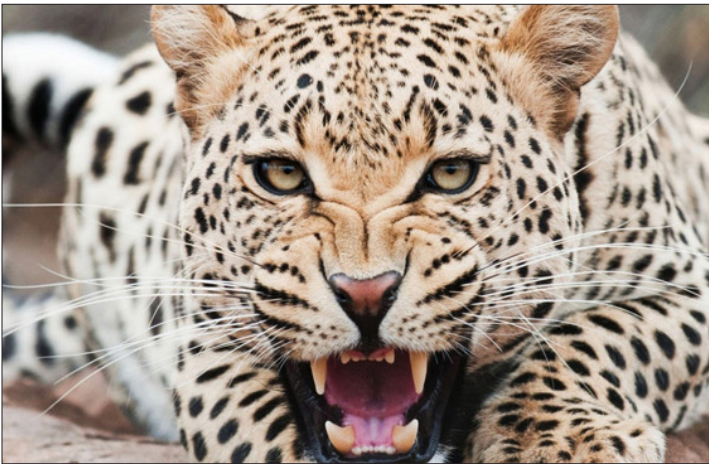
صد میلیون تومان جریمه نقدی کشتن یوزپلنگ!

هورا شهبازی - از رده خارج کردن گونه‌های در خطر انقراض حالا دیگر راحت نیست، تاوان دارد. وقتی باید برای کشتن یک گونه در حال انقراض ضرری نزدیک به دیه انسان پرداخت کرد، دیگر تفریحی در کار نیست و عکس انداختن با لاشه‌های حیوانات مختلف برای پز دادن رنگ می‌بازد. وقتی جریمه شکار پلنگ ۱۶ برابر و جریمه شکار یوزپلنگ ۴برابر می‌شود. مصوبه شماره ۳۸۰ شورای عالی محیط زیست با موضوع جرائم نقدی قابل پرداخت بابت ضرر و زیان وارده به محیط زیست ناشی از شکار و صید غیر مجاز: جانوران وحشی که در جلسه این شورا به تصویب رسیده بود با آخرین جرایم نقدی تصویب‌شده تفاوت زیادی دارد. جریمه‌های بسیاری از حیوانات در حال انقراض افزایش بسیار داشته و برخی نیز تغییرهای ناچیز داشته است. به طوری که پلنگ، یوزپلنگ، گوزن زرد و کگوی پلنگی و مرال و شوکا بیشترین تغییر را داشته‌اند و بیشترین رقم جریمه‌ها به یوزپلنگ با جریمه هزار میلیون ریالی تعلق دارد که بعد از ۲ سال ۴ برابر شده است. یوزپلنگی که تعداد آنها در حالت خوش‌بینانه کمتر از ۱۰۰ قلاده است. نتایج جدیدترین تحقیقات نشان می‌دهد که کمتر از ۷۰ یوزپلنگ تنها در ایران وجود دارد. یوزپلنگ آسیایی در رده‌بندی اتحادیه جهانی حفاظت در رده شدیداً در خطر انقراض جای دارد.

گوزن زرد نیز جزو جانورانی است که جریمه نقدی آن ۱۲ برابر شده است. گوزن زرد ایرانی از نظر (IUCN) گونه در معرض تهدید اعلام شد که شکار بی‌رویه و از بین رفتن زیستگاه‌ها طی ۵۰ سال گذشته منجر به کاهش شدید جمعیتش شده‌بود به طوری که در سال ۱۳۳۵ تصور می‌شد کاملاً منقرض شده است. اما به طور ناگهانی بعد از سال ۱۳۳۵ تعداد محدودی از گوزن زرد در اطراف منطقه دز و کرخه مشاهده شد و از همان سال احیای جمعیت این گونه در دستور کار قرار گرفت. از طرف دیگر امسال را می‌توان سال سیاه‌پلنگ ایرانی نامگذاری کرد. از آغاز سال ۹۴ تا به حال حدود ۱۲ لاشه پلنگ کشف شده است که به طرق مختلف به خصوص دخالت انسان کشته شده‌اند. این کشتارها مسئولان را وادار کرد تا فکری به حال پلنگ ایرانی کنند و کار به جایی رسید که جریمه نقدی کشتن پلنگ ۱۶ برابر شود تا دیگر کسی برای تفریح به سمت این گونه ارزشمند نرود.

پلنگ یکی از ۳۷گونه گر به‌سانان است. در گذشته در ایران ۱۰گونه گر به‌سان زندگی می‌کردند که با انقراض شیر ایرانی و ببر خزمر امروز پلنگ بزرگ جنترین گر به‌سان کشور محسوب می‌شود. پراکندگی این گونه در ایران بسیار قابل توجه است. تمامی استان‌های ایران میزبان این گر به‌بزرگ هستند با این حال پلنگ ایرانی در معرض خطر انقراض طبقه‌بندی شده است. شکار غیر مجاز پلنگ و طعمه‌هایش عمدتین عامل تهدید بقای پلنگ در ایران است.

تخریب زیستگاه‌ها و ناامنی در آنها نیز سبب می‌شود پلنگ‌ها منطقه سکونت خود را ترک کنند. در سال‌های اخیر نیز گسترش بی‌رویه جاده‌های کشور نیز به بلایی برای جان پلنگ‌های ایران بدل شده است به طوری که هر سال چند پلنگ در برخورد با ماشین‌های عبوری از بین می‌روند و همین امر باعث کاهش تعداد این گر به‌سان می‌شود.

فارسی را پاس بداریم

حذف غمبار و بی‌دلیل فعل از جمله‌های فارسی

یکی از بدبختی‌های زبان فارسی این است که ما کاربران این زبان در هنگام نوشتن، بی‌خود و بی‌جهت فعل حذف می‌کنیم و پیش خودمان گمان می‌کنیم این کار درست است و در توجیه هم می‌گوییم: فعل جمله اول را به قرینه لفظی حذف کرده‌ایم!

می‌پرسید منظور ت چیست؟ عرض می‌کنم. وقتی دو جمله به هم معطوف می‌شوند (یعنی با «و!») به هم وصل می‌شوند) اگر فعل هر دو جمله یکی باشد ما حق داریم فعل را از آخر جمله اول حذف کنیم و در پایان جمله اول آن را ذکر کنیم. این نوع حذف فعل را در دستور زبان فارسی حذف به قرینه لفظی می‌نامیم. اما نکته غمبار این است که حذف‌های ما، اغلب هیچ قرینه لفظی‌ای ندارند و معمولاً این حذف‌ها در جملاتی رخ می‌دهند که جمله اول نیازمند فعل کمکی است. لطفاً به مثال‌هایی که در ادامه می‌آیند دقت بفرمایید:

- پلیس ویژه، دادستانی را اشغال و خواستار آزادی این سه تن شد.

ملاحظه می‌فرمایید؟ بعد از کلمه «اشغال» فعلی نیامده و فعل شد در پایان جمله دوم برای جمله

| اوقات شرعی: آذان صبح: ۵:۴۰ | آذان ظهر : ۱۲:۳۰ | غروب آفتاب: ۱۹:۲۰ | آذان مغرب: ۲۰:۱۵ |

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

بیگاری زنان ودختران در املاک اختصاصی رضاشاه

«تاریخ املاک اختصاصی رضا شاه در گرگان» منتشر شد

کتاب «تاریخ املاک اختصاصی رضاشاه در گرگان» برگرفته از یادداشت‌های دکتر عباس سپهر گرگانی که در خلال آن سال‌ها طبیب اداره فرهنگ شهر گرگان بود، به کوشش مصطفی نوری و زینب طهماسبی منتشر شده است.

این کتاب شامل بررسی عملکردش سه‌ساله اداره املاک اختصاصی رضاشاه در گرگان و دشت است که دکتر گرگانی به رشته تحریر درآورد و اندکی پس از پیشامد شهریور ۱۳۲۰ در خلال ماه‌های اردیبهشت تا آذر ۱۳۲۱ در روزنامه کوشش منتشر شد.

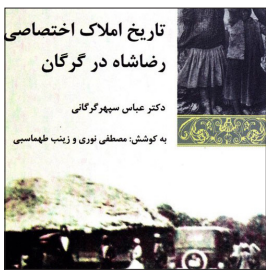
شکل‌گیری «اداره املاک اختصاصی» رضاشاه در دهه دوم سلطنتش، علاوه بر آنکه موجب دگرگونی مناسبات ارضی در صفحات مازندران و گرگان شد، تبعات گسترده‌ای چون عصب املاک، تبعید ملاکین، تحمیل مالیات‌های بی‌دری، و بیگاری رعایا را به همراه داشت. نزدیکی زمان نگارش این یادداشت‌ها با سال‌های اقتدار اداره املاک اختصاصی از نکات با اهمیت این مجموعه است، خاصه آنکه نویسنده در خلال آن سال‌ها طبیب اداره فرهنگ گرگان بوده و بسیاری از حوادث و رویدادها را به چشم خود دیده است. بنابراین یادداشت‌های این مجموعه را می‌توان یکی از نخستین گزارش‌های متوسط از عملکرد اداره املاک اختصاصی در گرگان و دشت به‌شمار آورد. پس از این یادداشت‌ها، غیر از جزوه «اسرار املاک شاهنشاهی» اثر دکتر لطفعلی بری‌مانی، کتابی در این باره منتشر نشده است.

براساس یادداشت‌های دکتر سپهر، در اوایل سال ۱۳۱۴ قانون فروش خالصه دولت از مجلس شورای ملی گذشت و اداره دارایی گرگان اعلانی برای فروش املاک خالصه منتشر کرد. در پی آن، اداره دارایی املاک خالصه را به نماینده تعیین‌شده از سوی رضاشاه یعنی سرهنگ احمد حکیمی که در آن ایام فرماندار نظامی گرگان بود تحویل داد.

غم بگذرد از من، چو به من برگذری تو
آن لحظه شوم شاد که در من نگری تو
سر مایه‌ی این عمر، سرست و جگر ودل
رنج دل و خون جگر و درد سری تو...
(مسعود سعد سلمان، قرن پنجم و ششم، غزلیات)

روزنامه بین‌المللی صبح ایران | یکشنبه ۱۱ مرداد ماه ۱۳۹۴ | ۱۷ شوال ۱۴۳۶ | ۲ آگوست ۲۰۱۵

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

تاریخ املاک اختصاصی رضاشاه در گرگان (۱۳۲۰-۱۳۱۴)
مؤلف: دکتر عباس سپهر گرگانی
به کوشش مصطفی نوری و زینب طهماسبی
ناشر: پردیس دانش و شرکت نشر و پژوهش شیرازه
شمارگان: هزار نسخه
قیمت: ۱۵ هزار تومان
صفحه ۲۵۰

نویسنده ضمن گزارشی از وضع فلاکت‌بار اواخر دوره رضاشاه در آن حدود، کوشیده است برخی اطلاعات و رویدادهای تاریخی ذی‌قیمت از جمله نام کوی و محلات گرگان، خرابی بازار قدیمی گرگان در جریان نوسازی و تأسیس شرکت تلفن، مشخصات برج و باروی دور شهر گرگان و چگونگی نابودی آن را نیز ثبت و ضبط کند.

گردش روزگار برعکس است

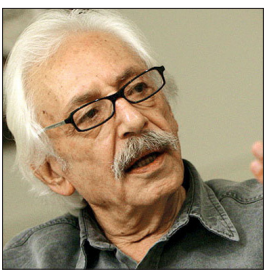

بنشین بر لب جوی و گذر عمر ببین...

طرح: عباس ناصری

با کاروان حله / اخبار هنر

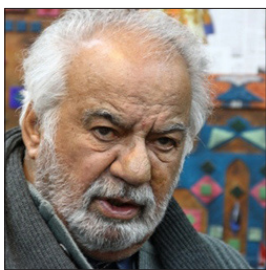
جمشید مشایخی به صحنه باز می‌گردد

هادی مرزبان بازیگر و کارگردان باسابقه و مطرح تئاتر در رابطه با برنامه‌های تئاتری خود در سال جاری گفت: در حال حاضر تمرکز من بر روی دو کار نمایشی است که اولی منوط به فرارسیدن نوبت ما برای اجراء در تالار وحدت است و دیگری که یک کار قرآنی است منوط به فراهم شدن شرایط اجراء و حمایت‌های لازم از سوی یکی از وزارتخانه‌هاست که ترجیح می‌دهم تا مشخص شدن قطعی این کار

از عنوان این وزارتخانه خودداری کنم. مرزبان گفت به‌محض اینکه تکلیف نمایشنامه‌هایی که برای اجراء داده‌ام مشخص شود، تمرینات آن را آغاز می‌کنم. او افزود: نمایش بازار عاشقان نوشته محمد ابراهیمیان نمایشی بسیار بزرگ با تعداد زیادی پرسوناژ است که به دلیل نوع دکور حتماً باید در یک تالار بزرگ اجراء شوند بنابراین به محض اینکه نوبت اجراء ما در تالار وحدت مشخص شود بلافاصله تمرینات خود را آغاز خواهیم کرد. او ادامه داد: حضور امین زندگانی، فرزانه کابلی، جمشید مشایخی و رضا فیاضی به عنوان بازیگر در این نمایش قطعی شده است. این‌ها کارگردان تئاتر با بیسان اینکه پیگیری مقدمات نمایشی که تفاهم‌نامه آن هم با یکی از وزارتخانه‌ها نوشته شده باعث تعویق نوبت اجراء نمایش بازار عاشقان در تالار وحدت شده است، تأکید کرد: این بار به محض اینکه نوبت ما برای اجراء نمایش مشخص شود بلافاصله تمرین را برای نمایش بازار عاشقان شروع خواهیم کرد به همین دلیل مرتب با بنیاد رودکی در تماس هستیم تا بتوانم نوبت اجراء بگیرم.

ناصر ملک‌مطیعی: سینمای ما عشق بود

ناصر ملک‌مطیعی بازیگر سینمای ایران با حضور در مراسم تولد پرویز بهرام دوبلور پیشکسوت درباره سینمای ایران و خودش سخن گفت. ملک‌مطیعی که می‌گفت مدت‌هاست منتظر بوده تا با مردم سخن بگوید گفت: «من حب و بغضی نسبت به چیزی ندارم و اگر روزی هزار بار سجده شکر کنم باز هم کم است. درباره سینمای گذشته بحثی نمی‌کنم چرا که فقط عشق بود. ما خواستیم کاری

کنیم که جزو کاروان سینمای ایران باشیم اما تکنیک، سواد سینمایی و ابزار ما را از این مسیر بازداشت با این حال لنگ لنگان خود را به نقطه کنونی رساندیم.»

او با اشاره به سریال «سلطان صاحب‌قران» ادامه داد: «اگر ما سهمی در بعضی آثار داریم خوشحال می‌شویم که از ما یادی کنند. من عاشق سریال «سلطان صاحب‌قران» بودم چون نمی‌شود کسی عاشقی امیرکبیر نباشد. من با افتخار تمام در این نقش بازی کردم و البته نمی‌گویم توانستم یا نه، با این حال این نقش برای من یک خاطره و یک یادگار بود.

بازیگر فیلم «برزخی‌ها» بیان کرد: سینمای ما عشق بود و من دست‌تمام‌کنائی را که با آنها کار کردم، می‌بوسم. در آن زمان اینگونه نبود که مارقاقت و لوطی‌گری خود را سر کارهای سطحی بگذاریم و سعی مان برای آن بود که بتوانیم کار خوب انجام دهیم.» ملک مطیعی به شوخی گفت: «من ۸۵ سال دارم و کمر درد و پا درد دارم البته خودم فکر می‌کنم ۲۵ سال دارم.» که این سخنان او با تشویق ممتد مردم همراه شد.

بود نه «مطرح شد»)

درست: لایحه‌ی... در جلسه‌ی امروز شورای نگهبان مطرح شد و مغایر با شرع و قانون اساسی شناخته‌نشد.

یا: لایحه‌ی... در جلسه‌ی امروز شورای نگهبان مطرح شد و در آن مغایرت با شرع و قانون اساسی دیده‌نشد.

نکته دیگری که در نگارش زبان فارسی باید به آن توجه کنیم این است که نباید دو جزء فعل مرکب را از هم دور کنیم. مثلاً نمی‌توانیم میان دو جزء فعل مرکب «بستگی می‌داشت» فاصله بیندازیم و بنویسیم:

_فاصله میان هر سطر آن بستگی به عواملی نظیر... می‌داشت.

درست آن است که بنویسیم: فاصله میان هر سطر آن به عواملی نظیر... بستگی می‌داشت. یا:

فاصله میان هر سطر آن به عواملی بستگی می‌داشت نظیر...